

สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

STATES OF USING COMPUTERS FOR INSTRUCTIONAL DEVELOPMENT
IN SCHOOLS UNDER BURIRAM
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

นภาพร พะคุณละ / ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริภาณี อุโทปะมา/ รองศาสตราจารย์มาลีณี อุโทปะมา
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามขอบเขตการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน คือ ด้านการวางแผนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน และ ด้านการวัดผลประเมินผลการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร และครู จำนวน 493 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ซึ่งได้มาจากการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเป็น .9737 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดย t-test (t-Independent Samples test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ในแต่ละด้านตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการวางแผนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า

ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ทั้งในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ การวางแผนการสอนการผลิตสื่อ และการใช้เป็นสื่อในกระบวนการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จะใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และทำสื่อการสอนง่าย ๆ เช่น ใบความรู้ ใบงาน ครูขาดความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การวางแผนการสอน และ ขาดครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ดังนั้นควรจัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

คำสำคัญ : การใช้คอมพิวเตอร์, การพัฒนาการเรียนการสอน

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the states of using computers for instructional development in schools under Buriram Educational Service Area Office 3 classified by status and school sizes. The uses of computers for instructional development included lesson planning, computer teaching and learning, teaching and learning activities, instructional material production, and assessment and evaluation. The samples were 493 school administrators and teachers selected through the table of Krejcie & Morgan, proportional stratified random sampling, and simple random sampling, respectively. The research instrument was a 40 - item questionnaire with its reliability at 0.9737. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by independent samples t - test and one – way analysis of variance, and Scheffe' method was used in pair comparisons. The significant difference was set at the level of .05. The results of the study were as follows :

1. The state of using computers for instructional development as a whole was at high level. The aspects ranked from high to low mean scores were lesson planning, assessment and evaluation, computer teaching and learning, instructional material production, and teaching and learning activities, respectively.

2. There was not different between the opinions of the administrators and teachers towards the uses of computers for instructional development.

3. There were statistically significant different at .05 levels in the opinions of the administrators and teachers who work in the different school sizes towards the states of using computers for instructional development in schools as a whole. When considering each aspect, it was found that the opinions of the administrators and teachers were statistically significant different at .05 level in using computers for instructional development. For pair comparison, it was found that there were significant different at .05 level between the opinions of the administrators and teachers in small size schools and large size schools and of those who worked in large size schools and medium size schools. In contrast, the opinions of the administrators and teachers from medium size schools and small size schools were not significant different.

4. The administrators and teachers' suggestions for the states of using computers for instructional development in schools were that there should provide more computers for teaching and learning activities since the computers were employed computer teaching, lesson planning, material development, and instructional materials. Most computers were also used in doing lesson plans and creating the simple teaching aids as worksheets and handouts. However, teachers still lack of using computer for instructional material production, assessment and evaluation, lesson planning, and no more teachers who can teach computer subject. Therefore, the basic skills of computer should be trained about using computer for instructional material production, and assessment and evaluation.

Keywords : computer, instructional management

บทนำ

โลกยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ได้เข้ามาเกี่ยวข้องและมีบทบาทอย่างมากในงานทุกระดับ จนได้กลายมาเป็นปัจจัยหลักของระบบการจัดการศึกษาและการ

เรียนการสอน และขยายออกไปสู่การใช้ในวิถีชีวิตปัจจุบันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในการจัดการเรียนการสอนนั้น ครู ซึ่งเป็นผู้มีความสำคัญต่อการออกแบบ การพัฒนาและการจัดการเรียนการสอน จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยก็ตาม เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2559 (ไชยศ เรื่องสุวรรณ. 2548 : 1) จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด (กรมวิชาการ. 2542 : 1)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนซึ่งได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการดูแลห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน มีหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางการวางแผน และการจัดการการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน ได้อย่างคุ้มค่า และได้รับประโยชน์สูงสุด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยจำแนกตาม สถานภาพและขนาดของโรงเรียน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2551 จำนวนทั้งสิ้น 3,617 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 238 คน และครูจำนวน 3,379 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครชชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148 - 149) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 493 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 148 คน และครูจำนวน 345 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน แล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เป็นแบบสอบถามให้ตอบตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ตลอดจนวิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมขอบข่ายการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) และนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบต่อไป

3. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – Out) กับผู้บริหาร โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination) โดยวิธีแจกแจงค่าที่ ($t - discrimination$) กำหนดค่าสถิติที่ระดับ .05 หรือถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไปถือว่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 40 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.406 – 5.916

5. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9737 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย 2 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

เพื่อทดลองใช้แบบสอบถาม และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 เพื่อขอใช้แบบสอบถามต่อประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปส่งให้ผู้อำนวยการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 2 และผู้อำนวยการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และเดินทางไปขอรับด้วยตนเองจากฝ่ายธุรการของแต่ละโรงเรียน แบบสอบถามที่แจกให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 493 ฉบับ และได้รับคืนจำนวน 478 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.96

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ และวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการจัดอันดับ

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยวิเคราะห์ค่า $t - test$ แบบ Independent Samples กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way – Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านที่มีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe') กำหนดค่าสถิติที่มีระดับนัยสำคัญ .05

5. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับคำถามปลายเปิด (Open Form) ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้ $t - test$ แบบ Independent Sample $t - test$

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพตำแหน่งและขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ซึ่งปรากฏดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

รายการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร	148	31.00
1.2 ครู	330	69.00
รวม	478	100.00
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก	73	15.30
2.2 ขนาดกลาง	143	29.90
2.3 ขนาดใหญ่	262	54.80
รวม	478	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่าแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 493 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 478 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.96 เมื่อจำแนกตามตัวแปรพบว่า

1. จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งพบว่าเป็นผู้บริหารจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 เป็นครู จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00

2. จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 54.80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวางแผนการสอน ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือ ด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 3.75$) ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.48$) ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.44$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.37$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนใน โรงเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย สภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการวางแผนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียน

การสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ทั้งในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ การวางแผนการสอนการผลิตสื่อ และการใช้เป็นสื่อในกระบวนการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จะใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และทำสื่อการสอนง่าย ๆ เช่น ใบความรู้ ใบงาน คุ่มือความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การวางแผนการสอน และ ขาดครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ดังนั้นควรจัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการวางแผนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ทั้งในการใช้เป็นการเรียนการสอนและผลิตสื่อ ครูส่วนมากจึงใช้คอมพิวเตอร์ในการวางแผนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นส่วนใหญ่

สอดคล้องกับผลวิจัยของ อศนีศักดิ์ ศิริชัย (2544 : 129) พบว่าครูส่วนใหญ่ในเขตการศึกษา 10 ใช้คอมพิวเตอร์ จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน และสอดคล้องกับ ธิดา อานทิพย์ สุวรรณ (2540 : บทคัดย่อ) สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนส่วนใหญ่นำมาใช้พิมพ์รูปแบบของงานวิชาการต่าง ๆ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานในรูปแบบแผนภูมิ สถิติ และใช้เป็นเครื่องช่วยสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรมวิชาการ (2542 : 75) ซึ่งพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคย และมีทักษะเบื้องต้นในการใช้คอมพิวเตอร์ในฐานะเครื่องช่วยทำงานในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับผลวิจัยของ นิพล ผิวแก้ว (2548 : 103) พบว่า การใช้คอมพิวเตอร์จัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่โรงเรียนที่ได้รับจัดสรรห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะมุ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถจัดการเรียนการสอนได้ทั้งในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 (ช่วงชั้นที่ 1 – 2) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี นอกจากนี้ ครูผู้สอนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในงานทั่วไปได้เช่นกัน เช่น การใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาอื่น การใช้ผลิตสื่อการเรียนการสอน จัดทำใบงาน ใบความรู้ รูปภาพ และจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ซึ่งอาจเนื่องจากโรงเรียนได้นำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ต่างตื่นตัวและเห็นความสำคัญของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน มีการประสานงานในการทำงานมากขึ้น และบทบาทของคอมพิวเตอร์ต่อการทำงานด้านต่างๆ นับวันจะทวีคูณขึ้น (นิพล ผิวแก้ว, 2548 : 105) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อศนีศักดิ์ ศิริชัย (2544 : 105) ที่พบว่า สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจัดการเรียนการสอนและผู้บริหารในโรงเรียนทุกขนาด ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ นิพล ผิวแก้ว (2548 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่าผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลอ คชาประดิษฐ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สภาพการใช้คอมพิวเตอร์และความต้องการของบุคลากรมีความแตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณค่ารายหัวนักเรียน เพื่อจัดการศึกษาจำนวนมาก และมีบุคลากรเพียงพอ ทำให้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงานในโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งขาดแคลนทั้งงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชงชัย ธิตย์นัย (2544 : 79) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์พื้นฐานในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ที่ผลปรากฏเช่นนี้ อาจมีสาเหตุมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งในด้านบุคลากรและจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ได้รับจากหน่วยงานอื่น ๆ จึงทำให้ระดับการปฏิบัติทั้งด้านหลักสูตรและการสอน ด้านแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลมีความแตกต่าง

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าข้อเสนอแนะ มีความสอดคล้องกัน คือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ทั้งในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ การวางแผนการสอน การผลิตสื่อ และการใช้เป็นสื่อในกระบวนการเรียนการสอน ครูขาดความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และคอมพิวเตอร์ขาดประสิทธิภาพในการใช้งาน ไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซม ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อศนิศักดิ์ ศิริชัย (2544 : 122) พบว่า ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์จัดการเรียนการสอน เรียงตามลำดับมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ และขาดงบประมาณซ่อมแซม และสอดคล้องกับนิพน พิวกแก้ว(2548 : 104) พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีสภาพปัญหามากที่สุด เรียง 3 ลำดับแรกมีความสอดคล้องกันทั้ง 3 ด้าน คือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับการใช้งานของครูและนักเรียน ขาดงบประมาณและบุคลากรที่มีความชำนาญในการซ่อมแซมบำรุงรักษา และคอมพิวเตอร์ขาดประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้พอเพียงกับการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนงบประมาณสำหรับการซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างพอเพียง

1.2 ควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และสามารถซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์เบื้องต้นด้วยตนเองได้

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ควรกำหนดกรอบ นโยบาย หลักการในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ควรสนับสนุนในการจัดอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจัดการเรียนการสอน

2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2542). การศึกษาประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในการสื่อสารทางการเรียน

การสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

ชลอ คุษาประดิษฐ์. (2542). สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนของ

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. รายงาน

การศึกษาอิสระศศ.ม. (สาขาบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2548). เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเรื่องมาตรฐานด้านเทคโนโลยี

การศึกษาและสื่อสารการศึกษาสำหรับครูในศตวรรษที่ 21. มหาสารคาม : ภาควิชา

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธิดา อานทิพย์สุวรรณ. (2540). สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนเอกชน

- ประเภทสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา).**
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธงชัย ถิษฐ์ฉาย. (2544). การจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์พื้นฐานในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา**
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมุกดาหาร. รายงานการศึกษาคณะ กศ.ม.
(สาขาเทคโนโลยีการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย.
- นิพล ผิวแก้ว. (2548). การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา**
ตามทัศนะของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บุรีรัมย์ :**
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- อัศนีศักดิ์ ศิริชัย. (2544). สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยี**
คอมพิวเตอร์ เพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.(สาขาการบริหารการศึกษา).
อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.